

Asukaspaneelilla vaikuttavaa osallisuutta -hankkeen ohjausryhmä 1/2026

Aika: Keskiviikko 14.1.2026 klo 14.45-15.35

Paikka: Etäkokous Teams-yhteydellä

Läsnä:

Matleena Käppi, kaupunginhallituksen edustaja, Vasemmistoliitto (ohjausryhmän pj.)

Ari-Pekka Liukkonen, kaupunginhallituksen edustaja, Vihreät

Pauli Saloranta, asiantuntija, Sitran Demokratiainnovaatiot -ohjelma

Emmi Hyvönen, viestintäjohtaja

Iiris Asunmaa, kehittämispäällikkö

Matleena Kantola, projektipäällikkö (ohjausryhmän sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Matleena Käppi, ohjausryhmän puheenjohtaja avasi kokouksen 14.45.

2. Kaupunginhallituksen vastineen luonnos

Matleena Kantola esitteli kaupunginhallituksen vastineen luonnoksen.

Käppi: Tuleeko vastine kaupunkistrategian päätöksen liitteeksi?

Kantola: Vastineen kirjoittaa Emmi Hyvönen ja Iiris Asunmaa ja se laitetaan kommentteille kaupunginhallitukselle, jonka jälkeen taitetaan ja julkistetaan verkkosivuille.

Iiris Asunmaa: Ensin pitää hyväksyä kaupunkistrategia, jotta kaupunginhallituksen kommentit ja vastaukset voidaan kirjoittaa, joten vastinetta ei saada vielä liitteeksi kaupunkistrategian päätökseen. Julkilausumasta oli maininta kaupunkistrategian listatekstissä. Uuden kaupunkistrategian sivulle voisi linkittää asukaspaneelin ja julkilausuman näkymään.

Käppi: Voisiko pöytäkirjoihin laittaa linkit, josta löytyy varsinainen julkilausuma?

Pauli Saloranta: Julkilausuma on hyvä ja napakka ja on hienoa, että mukana on kaupunginhallituksen puheenjohtajan kommentti. Lokakuun ohjausryhmän muistiinpanoihin verrattuna pohdin kuitenkin sitä, näkyykö vastineessa ja puheenjohtajan sitaatissa asukaspaneelin erityinen anti eli mikä oli juuri asukaspaneelin kontribuutio päätöksentekoprosessissa.

Emmi Hyvönen: Edelliseen paneelin verrattuna ero on se, että tällä kertaa julkilausuma ohjasi ennen kaikkea virkamiesvalmistelua. Jo virkamiesvalmistelussa tehtiin tällä kierroksella rohkeampia valintoja paneelin tukemana. Jukka peilaa sitaatissaan ehkä päättäjien seminaareja. Sitaattia kysyttiin irrallisena, keskustellaan vielä tarkemmin, mikä sitaatti tähän vastineeseen nostetaan.

Käppi: Vaikka julkilausuma ja strategia noudattelevat otsikkotasolla hyvin samoja teemoja ovat näkökulmat hieman erilaisia. Julkilausumassa näkyy arkinen näkökulma ja

kaikkia kaupunkilaisia koskevat asiat. Strategiassa on enemmän suureellisempaa visiointia, se on hengeltään erilainen. Voisiko tämä näkyä myös jotenkin vastineessa? Tämä on myös tutkimuksellisesti kiinnostavaa: Millä tavalla julkilausuma ohjaa päätöksentekoa eri tasoilla?

Saloranta: Tosi kiinnostavaa analyysiä, jaatko Ari-Pekka tämän näkökulman kontribuutiosta ja erilaisesta hengestä asukaspaneelin ja valtuuston tuotoksissa? Hienoa jos käy vielä keskustelua Emmi vastineesta, kannattaa ottaa sulka hattuun siitä, että ollaan rohkeasti hyödynnetty julkilausumaa.

Ari-Pekka Liukkonen: Ei ihmeemmin lisättävää. Jos Jukka voisi rohkeammin sitaatissa ottaa kantaa vastineen vaikutukseen niin hyvä ja jos ei niin voisi viranhaltijanäkemyksenä tuoda. Mutta ajattelisin, että Jukka voisi omiin nimiin huomion ottaa.

Käppi: Oliko nuoret jo viranhaltijavalmistelussa kärkenä?

Asunmaa: Oli tunnistettu, että nuoret on meille erityinen ryhmä, tämä nousi hyvinvointikertomuksessa. Viranhaltijavalmistelussa oli laajemmin lapset ja nuoret tematiikkana. Asukaspaneelistä tuli rohkeus valita nimenomaa nuoret kärjeksi, kaupunginjohtaja oli paneelin julkilausuman jälkeen sitä mieltä. Paneelissa nousi myös iäkkäämmiltä osallistujilta sitä viestiä, että nuoriin pitää panostaa. Oli siis tunnistettu, mutta ei olisi ehkä osattu niin suoraan laittaa.

Emmi: Asukaspaneelilta tuli näkemys, että luonto ja kestävyys on niin tärkeitä, että pitää olla kaikessa mukana läpileikkaavana teemana. Myös resurssiviisaus terminä ei tullut ymmärretyksi. Paneelin kautta tuli siis se rohkea ajatus, että voisi olla läpileikkaavana teemana kestävyys ja se pitää uittaa kaikkeen toimintaan.

Käppi: Mielestäni nämä oli juuri ne, missä paneelin vaikutus näkyi. Kestävän kehityksen osalta oli mielenkiintoista, mikä se paneelin tahtotila oli. Poliittisessa keskustelussa nousi huoli, että läpileikkaavana teemana se menettää painoarvoansa mittarointien osalta mutta onko paneeli pohtinut tätä näkökulmaa. On keskustelussa ollut ja tällä versiolla menty.

Pauli: Kiitos hyvästä keskustelusta. Voidaan siis sanoa, että nuorten nostaminen kärjeksi ja kestävä kehitys läpileikkaavana teemana ovat tulleet suoraan paneelin vaikutuksesta. Näitä voidaan sanoittaa tulevaisuuteen katsovinä näkökulmina.

3. Hankkeen tulokset

Kantola esitteli hankkeen tulokset.

Käppi: Menetelmää voi viestinnässä hehkuttaa rohkeasti. Kansainvälisestikin kiinnostava keissi, voi ottaa pisteet kotiin siitä, että meillä käytetään ja kehitetään tällaista.

Saloranta: Kuulostaa erinomaiselta, olen tosi iloinen ja kiitollinen kehittämistyöstä sekä oppimisen löydöksistä, mitä täällä ollaan tehty. Olisiko jonkin toisen kyselyn yhteydessä mahdollisuus katsoa menetelmän tunnettuutta ja koettua hyödyllisyyttä pitkäjänteisesti ja toistuvasti? Idea luottamushenkilöiden tulemisesta mukaan tapaamisiin on ihan

relevantti esimerkiksi tiedonkulun näkökulmasta. Tärkeää on määritellä heille vain selkeä rooli, esimerkiksi tarkkailijana ja vain panelisteilla puheoikeus.

Saloranta: Optimaaliset tuntimäärät ovat haastava määrittää, tämä kaipaasi perusteltuja näkökulmia. Toivottavasti tulevaisuudessa tämä vakiintuu. Tekoäly on ilmeinenkin näkökulma, kannustaisin kirjaamaan ylös, että aktiivisesti opeteltaisiin soveltamaan sitä luotettavin tavoin. Hyvä, että yritätte hyödyntää myös muussa osallisuustyössä eri osia

Saloranta: Todella mielenkiintoinen näkökulma tämä puntaroinnin erityispiirteet, mikä tämän menetelmän ydin tai taika on, josta se hyöty syntyy. On hienoa, että olette yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa, jolla on uusi näkökulma tähän eli vuorovaikutuksen tutkimus. Kaiken kaikkiaan ansiokasta ja hyvää raportointia.

Liukkonen: Olen sitä mieltä, että olisi hyvä, ettei siellä ole hirveästi päättäjiä. Esimerkiksi asukasilloissa jos ne on vaalien läheisyydessä voi tulla poliittista keskustelua eri ryhmien välillä. Eli siinä voi olla jopa enemmän riskejä kuin mahdollisuuksia. Näen, että viranhaltijoilla on paremmin mahdollisuus tuoda esiin tapaamisissa esim. talouden reunaehdot.

Käppi: Voisiko tehdä enemmän viestintää päättäjille tästä ja kutsua vaikka koko valtuuston paikalle julkilausuman luovutustilaisuuteen?

Kantola: Hyvä kun toit Ari-Pekka tämän esille, mikäli päättäjiä kutsuttaisiin, niin täytyisi antaa selkeä rooli esimerkiksi vain tarkkailijana kuten Pauli sanoi. Tai jos pääsee keskustelemaan, täytyisi kysymys ja keskustelu rajata sekä fasilitoida huolella.

4. Muut asiat

Käppi: Miten tästä jatketaan?

Kantola: Tämä on viimeinen ohjausryhmätapaaminen. Miten raportin palautusaikataulu?

Saloranta: Raportti tulee olla vastaanotettuna ennen kuin maksatus tapahtuu. Toivomme mahdollisimman pikaisesti, koska ohjelma on siirtymässä seuraavalle toimikaudelle. Valmistelemme laajempaa työkalumoduulia osallisuudesta valtion asianhallintajärjestelmiin ja myöhemmin myös hyvinvointialueille ja kuntiin. Tulemme koostamaan ymmärrystä, mitä kuhunkin menetelmään liittyy. Jyväskylän kokemus on kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostava, viemme näitä kokemuksia eteenpäin. Ylihuomenna tulee Sitraan lähitapaamiseen 7 suurimman kaupungin edustus, jossa tiedonjakoa kansalaispaneeleista pyritään edistämään.

5. Kokouksen päättäminen

Matleena Käppi päätti kokouksen kello 15.35.